Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directie Europese en Internationale Zaken

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
DEIZ / 109008684

Datum 17 november 2026
Betreft Geannoteerde Agenda Formele Telecomraad 1 december 2026

Geachte Voorzitter,

Op 1 december 2026 vindt de formele Telecomraad plaats in Brussel. In deze brief vindt u de geannoteerde agenda met daarin een beschrijving van de discussiepunten en de Nederlandse inzet op deze onderwerpen.

W.J.M. Aerdts
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Algemene oriëntatie Verordening mobiele satellietdiensten (MSS)

Directie Europese en Internationale Zaken

Ons kenmerk
DEIZ / 109008684

Toelichting agendapunt
Het Iers voorzitterschap is voornemens om tijdens de Telecomraad een algemene oriëntatie aan te nemen over de verordening betreffende mobiele satellietdiensten (MSS), 2 GHz. Op 27 mei jl. heeft de Europese Commissie het voorstel met betrekking tot de 2 Ghz-band voor mobiele satellietdiensten gepubliceerd. Dit voorstel vervangt het Commissiebesluit uit 2008 dat in 2027 afloopt en presenteert een nieuw kader om in te spelen op de geopolitieke ontwikkelingen sinds 2008. De Europese Commissie stelt een EU-breed selectie- en vergunningsstelsel voor, met een verdeling van de 2 GHz-frequentieband in drie delen. Eén derde is bedoeld voor overheidsgebruik, waarop een Europese operator verantwoordelijk zal zijn voor kritieke communicatie, beveiliging en defensie. Ook zal de operator zorgen voor integratie met de huidige en toekomstige mogelijkheden van de infrastructuur van het IRIS^2-programma het Europese ruimtevaartprogramma voor een eigen, veilige satellietconnectiviteit van de Unie. De overige frequentieruimte is voor commercieel gebruik, met daarbinnen een reservering voor Europese bedrijven. Met deze verdeling wil de Europese Commissie veilige connectiviteit binnen de EU versterken en Europese innovatie stimuleren.

Nederlandse positie
Zoals beschreven in het BNC-fiche is het kabinet overwegend positief over het voorstel.[1] Het kabinet heeft in de afgelopen maanden tijdens de onderhandelingen in de Raad ingezet op een doelmatig frequentiegebruik en het stimuleren van innovatie en effectieve mededinging. De onderhandelingen in de Raad hebben inmiddels geleid tot een voorlopig standpunt waarin de voor Nederland belangrijke aspecten van het voorstel zijn gerealiseerd. Het kabinet is daarom voornemens om de algemene oriëntatie te steunen.

Wanneer de algemene oriëntatie wordt vastgesteld, zal het voorzitterschap starten met de triloogonderhandelingen met het Europees Parlement en de Europese Commissie. In deze volgende fase zal het kabinet zich conform het BNC-fiche blijven inzetten voor marktwerking, innovatie en Europese digitale soevereiniteit en dit ook inbrengen namens Nederland tijdens de Telecomraad.

Krachtenveld
Er is onder de lidstaten overeenstemming over de hoofdlijnen van het voorstel. Dit betreft onder meer verdeling van de frequentieband in drie delen en de keuze om hierbij een deel van de frequentieband te reserveren voor Europese berdrijven.

Beleidsdebat *Advancing European AI safety and resilience*

Toelichting agendapunt
Op de agenda van de Telecomraad staat een beleidsdebat over *Advancing European AI safety and resilience.* Op het moment van schrijven is de exacte invulling van dit agendapunt nog niet bekend. Naar verwachting zal de discussie voortbouwen op de informele Europese Raad van 13 november.

Nederlandse positie
Het kabinet ziet AI-veiligheid en weerbaarheid als essentiële voorwaarden voor de verantwoordelijke ontwikkeling, toepassing en opschaling van AI. In lijn met de recent

[1] Kamerstukken II 2025-26, 22 112, nr. 4401.

gepresenteerde Kabinetsvisie, *Kiezen voor AI voor iedereen,* zet het kabinet in op drie samenhangende pijlers: (1) AI-ontwikkeling en -toepassing, (2) AI-toegang en -veiligheid en (3) AI-sturing.[2] Het doel is om de economische en maatschappelijke kansen van AI te benutten, met behoud van grip op de risico's.

Het kabinet onderscheidt drie typen dreigingen: (i) misbruik van AI door kwaadwillenden, (ii) *misalignment* van AI-systemen die niet handelen in lijn met menselijke intenties; en (iii) machtsconcentratie die leidt tot strategische afhankelijkheden. Het kabinet zet daarom, ook in Europees verband, in op versterking van digitale weerbaarheid, effectieve regelgeving, internationale veiligheidsnormen en eigen Europese AI-capaciteiten en werkt daarvoor samen met gelijkgezinde partners.

Het kabinet zet zich actief in om de digitale weerbaarheid van overheid en bedrijfsleven te versterken. AI creëert nieuwe cyberdreigingen, maar biedt ook kansen om kwetsbaarheden sneller te identificeren en cyberaanvallen tegen te gaan. Via de Nationale Technologiestrategie, onderzoeks- en innovatiesubsidies en het actieprogramma *Toekomstbestendige Digitale Weerbaarheid* stimuleert het kabinet cybersecurity-innovatie, digitale weerbaarheid, samenwerking en talentontwikkeling. Het kabinet verwelkomt het Europese Actieplan voor Cybersecurity & AI en zal aandringen op snelle uitvoering en uitwisseling van *best practices* tussen lidstaten.

Binnen de EU blijft het kabinet inzetten op consequente en effectieve handhaving van de AI-verordening. Daarbij is het van belang te blijven evalueren of het regelgevend kader voldoende beschermt tegen risico's en ruimte laat voor verantwoorde innovatie en toepassing. Daarnaast zet het kabinet in op versterking van Europese AI-infrastructuur, talent en technologische capaciteiten om strategische afhankelijkheden te verminderen en veilige AI-toepassing mogelijk te maken. Bijvoorbeeld via de Nederlandse AI fabriek, het Nationaal Groeifonds programma AiNed, het Nationaal Onderwijslab AI (NOLAI) en Nederlandse deelname aan de IPCEI-AI.

Internationaal zet het kabinet via de Internationale AI-strategie in op versterking van AI-governance en veiligheidsnormen, voortbouwend op onder meer de OESO-principes, het Raad van Europa-Kaderverdrag, en via de *Summit on Responsible Artificial Intelligence in the Military Domain* (REAIM) en *het Artificial Intelligence in the Military Domain* (AIMD) proces binnen de VN. Het kabinet bepleit betere toetsing, onafhankelijke evaluatie en verificatie van geavanceerde AI-systemen, evenals internationale samenwerking om misbruik van AI-systemen en ongewenste afhankelijkheden te beperken.

Krachtenveld
Meerdere lidstaten hebben inmiddels eigen AI-visies gepubliceerd waarin zij het belang benadrukken van veiligheid en weerbaarheid. Bovendien hebben Noorwegen en Finland op 21 september een *Call for Control of Frontier AI* en op 9 november een daarop voortbouwende *Paris Call for AI Safety and Security* gedeeld.

[2] Kamerbrief met kabinetsvisie op Artificial Intelligence – kiezen voor AI voor iedereen